

Pensjon for alle forklarer:

Kort forklaring på hva særaldersgrenser og pensjon egentlig handler om

Et brudd som gjelder mange

Det er brudd i forhandlingene om pensjon for de yrkene som har særaldersgrense. Dette høres kanskje ut som et spørsmål som er sært og lite, men dette angår nesten 200 000 offentlig ansatte.

Særaldersgrensene sikrer retten til en god pensjon for yrkesgrupper som av ulike grunner har en streng aldersgrense som sier at de MÅ gå ut av jobben når de når aldersgrensa.

10% av alle statsansatte har særaldersgrense. 30 % av alle kommuneansatte. Det er over 170 000 i offentlig sektor med særaldersgrenser, så det er ikke så veldig sært. Det som er viktig er at dette er absolutte grenser, hvis grensene oppheves eller gjøres fleksible, vil det gjøre at mange ansatte i tunge yrker mister viktige rettigheter.

Det er to forskjellige begrunnelser for å ha særaldersgrense

Den ene begrunnelsen er at jobben stiller så store fysiske eller psykiske krav at det ikke er forsvarlig å jobbe lenger. Ikke nødvendigvis for deg sjøl men for andre. Eksemplet er brannvesen, politi og redningsmannskap. De har de laveste særaldersgrensene i dag, som regel 60 år. De kan gå av allerede ved 57 år etter 85-års regelen som sier at du kan gå av tidligere dersom antall år i yrket pluss alder overstiger 85. Så er du 57 år og har vært politi i aktiv tjeneste siden du var 29 kan du gå av.

Den andre begrunnelsen er at det er et spesielt slitsomt yrke. Her er de store gruppene renholdere, sykepleiere og helsefagarbeidere. De har særaldersgrense på 65 år men kan gå av ved 62 år etter 85-årsregelen.

Poenget for begge grupper er at du har plikt til å gå av. Du får pensjon og ikke AFP fra første dag. I dag er denne pensjonen på 66 % av lønna pluss litt. Dette har du helt til du dør. En god og fortjent ordening.

Vi får vite lite om forhandlingene

Det er nå brudd i forhandlingene om pensjon for de med særaldersgrenser som er født etter 1963. De som er født etter 1963 omfattes av ny offentlig tjenstepensjon, og der er det ikke lenger en garanti om 66 % av lønna i pensjon. Forhandlingene som det nå er brudd i, har handlet om hvordan man skal ordne pensjonen for dem som MÅ gå av tidlig og har særaldersgrenser.

Den moderne forhandlingstaktikken fra LO, UNIO og YS er å holde tett overfor sine egne medlemmer om både tilbud og krav. Dette betyr at vanlige tillitsvalgte og medlemmer i fagforeningene i offentlig sektor ikke har vet hva som er de konkrete kravene det forhandles om. Dette gjør det i praksis umulig å diskutere, forklare eller forstå hva som skjer.

Kanskje du skal mase på egen fagforening?

Når ordninger som berører pensjonen til nesten 200 000 ansatte berøres, så skulle man trodd at fagforeningene ville tenkt at det er viktig å holde medlemmene orientert om hva som skjer, dessverre er det ikke sånn. Dette betyr ikke at ikke medlemmene kan spørre om informasjon fra sine fagforeninger. Det er ingen regler som tilsier at kravene skal holdes hemmelig.

Det som er helt sikkert at regjeringas tilbud, er ordninger som gjør at mange nå står overfor kutt i pensjonene som vil merkes livet ut.